Biało - czerwona Warszawa

Witaj niestrudzony odkrywco warszawskich tajemnic!

Dzisiaj zabieramy Cię na wycieczkę po warszawskim Śródmieściu, szlakiem niepodległości. Szlakiem powstań narodowych i ważnych dla ojczyzny postaci.

Ruszaj zatem śmiało w podróż w przeszłość. Rozwiązuj kolejne zagadki. Poprawne odpowiedzi zaznacz lub wpisuj w kratki. Litery z pogrubionych kratek utworzą hasło – nazwisko człowieka, który przyczynił się do odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918 roku.

Spacer zaczynamy na ulicy Senatorskiej. Znajdź kamienicę z numerem 3 i znajdź rozwiązanie zagadek.

Zagadka nr 1
Z informacji na tablicy dowiesz się, jaką kwotę zdobyli na Niemcach żołnierze AK 12 sierpnia 1943 roku.

Akcja ta nazywana jest czasem akcją „Góral". Popatrz na ilustrację: w czasie okupacji wizerunek Górala zdobił

o nominale 500 zł.

Ruszaj teraz ulicą, która biegnie pod murami obronnymi. Po chwili staniesz przed pomnikiem. Przyjrzyj mu się uważnie i rozwiąż kolejne zadania.

Zagadka nr 2
Popatrz na postać i odpowiedz, co ma za pasem Jan Kiliński?

Zastanów się, z czasów jakiego powstania jest bohaterem.

Ruszaj dalej. Po prawej stronie czeka na Ciebie bohater innego powstania.

Zagadka nr 3
Jak sądzisz – jakiego?

Co jest napisane na krzyżu z tablicy za pomnikiem?

Jaka piosenka upamiętnia udział harcerzy w walkach o Warszawę?

Teraz skręć w ulicę, której patronem jest bohater z zagadki nr 2. Znajdź pomnik poświęcony wydarzeniom z powstania z zagadki poprzedniej.

Zagadka nr 4
W tym miejscu 13 sierpnia 1944 roku miała miejsce eksplozja, od której zginęło kilkuset powstańców. Co wybuchło?

Narysuj widoczny na pomniku znak Polski Walczącej.

Idź dalej. Za chwilę dojdziesz do ulicy, która jest „niekrótka". Budynek po prawej to Pałac Raczyńskich. Przyjrzyj mu się i rozwiąż zagadkę związaną z budynkiem.

Zagadka nr 5
Popatrz na rzeźbioną głowę w trójkątnym szczycie i zastanów się, jaka komisja rządowa

mieściła się tutaj w XIX wieku?
a) wojny
b) przychodów i skarbu
c) sprawiedliwości

A teraz ruszaj w kierunku Miodowej – tak jak wzrastają numery przy Długiej! Przed zielonym gmachem Sądu Najwyższego ulokowany jest Pomnik Powstania Warszawskiego. Jestem pewien, że bez problemu rozwiążesz kolejną zagadkę.

Zagadka nr 6
Dokąd schodzi grupa powstańców, wśród których jest ksiądz?

Dokąd udają się tą drogą dowiesz się z tablicy po drugiej stronie ulicy.

Tymczasem przenieśmy się na chwilę w wiek XIX. Podejdź do czarnej ławeczki, która jest bliżej jezdni. Znajdziesz na niej informacje związane z ważną postacią okresu zaborów – Fryderykiem Chopinem.

Zagadka nr 7
Czy już wiesz, jaki budynek stał w miejscu Sądu Najwyższego w czasach Chopina?

A jak miała na imię pierwsza miłość kompozytora?

Przejdź na drugą stronę ulicy Miodowej i poszukaj metalowej tablicy.

Zagadka nr 8
Dokąd udali się obrońcy Starówki z zagadki nr 6 ?

i

Przy ulicy Miodowej poszukaj budynku z wielką dłonią. To siedziba szkoły zakonu pijarów, założonej przez Stanisława Konarskiego w 1740 roku. Świetnie wykształceni absolwenci starali się ratować nasze państwo w czasach rozbiorów. Jako bystry obserwator na pewno bez problemu rozwiążesz poniższe zagadki.

Zagadka nr 9
Jak nazywała się szkoła dla młodzieży szlacheckiej? - podpowiedzią będzie nazwa teatru, który jest obok.

Co mieści się obecnie w budynku?

Idź dalej prawą stroną ulicy Miodowej. Jakieś 500 kroków dalej pojawi się piękna brama pałacu Ludwika Paca. Generał wziął udział w powstaniu listopadowym, wsparł je również finansowo. Za to jego majątek wraz z pałacem został skonfiskowany w 1835 roku. Popatrz na wspaniałą płaskorzeźbę ponad wjazdem do pałacu. Przedstawia ona scenę z historii starożytnej Grecji.

Zagadka nr 10
Jak nazywają się dwukołowe pojazdy konne, które widać po lewej stronie sceny?
a) rydwany
b) karety
c) dyliżanse

Ruszaj dalej. Znajdź kolejną ławeczkę Chopina.

Zagadka nr 11
Z jakim powstaniem związani byli bywalcy kawiarni przy ulicy Miodowej?

Nazwa jednej z tych kawiarni pochodzi od imienia. Kawiarnia istnieje do dziś.
Jak się nazywa?

Ulica Miodowa w czasach Księstwa Warszawskiego, czyli w latach 1807 - 1813, nazwana została imieniem pewnego francuskiego cesarza, z którym wiązano wielkie nadzieje na odzyskanie przez Polskę niepodległości. Jego nazwisko znajdziesz w polskim hymnie.

Przed skrzyżowaniem z ulicą Senatorską widzisz duży pałac, zwany Pałacem Biskupów Krakowskich. Po prawej i lewej stronie od bramy znajdują się skośne kamienie z trzema otworami. To ich dotyczy kolejna zagadka.

Zagadka nr 12
W XIX wieku Polska była pod zaborami. Warszawa jednak nie traci dawnego blasku, a nawet rozkwita. W czasach Ludwika Paca pojawiły się na ulicach latarnie olejowe. Wcześniej, aż do wieku XVIII, ulice Warszawy tonęły w ciemnościach, a tylko ważniejsze budynki oświetlone były pochodniami. Jak myślisz, do czego służyły kamienie z potrójnymi otworami?
a) jako doniczki
b) do gaszenia pochodni
c) do niczego nie służyły

A teraz, nie ruszając się z miejsca, znajdź budynek z rzeźbą przedstawioną obok na ilustracji. Widać na niej stwora, zwanego rzygaczem albo gargulcem.

Do czego służył?
a) miał odstraszać ptaki
b) odprowadzał wodę z dachu
c) był tylko ozdobą

Przy skrzyżowaniu Miodowej i Krakowskiego Przedmieścia stoi kościół zakonu bernardynów – kościół św. Anny. W ramach represji za pomoc udzielaną powstańcom styczniowym, na rozkaz cesarza rosyjskiego klasztor bernardynów został skasowany, podobnie jak i inne klasztory na ziemiach polskich. Przypatrz się uważnie jego fasadzie. Widać na niej cztery rzeźby przedstawiające ewangelistów - Mateusza, Marka, Łukasza i Jana. Święty Jan ma twarz ostatniego króla Rzeczypospolitej.

Zagadka nr 13
Podaj imiona tego króla - znajdziesz je na fasadzie.

Jakie zwierzę jest symbolem św. Jana? Pamiętaj, że król, o którym mowa, nie nosił brody.

Idź dalej Krakowskim Przedmieściem w kierunku przeciwnym do kolumny Zygmunta. Znajdź budynek z napisem „Res sacra miser" – „ubogi to rzecz święta". To budynek Towarzystwa Dobroczynności, w XIX wieku opiekującego się ubogimi. Rozwiąż zagadki związane z tym budynkiem.

Zagadka nr 14
Jaki ptak przysiadł na szczycie tego budynku?

Nazwa jakiej polskiej potrawy pochodzi od łacińskiego słowa „miser" – ubogi?

A teraz znajdź na Krakowskim Przedmieściu pomnik polskiego poety, który urodził się w wigilię - i stąd jego imię.

Zagadka nr 15
A jakie jest jego nazwisko?

W 1823 roku został aresztowany przez Rosjan i za działalność w tajnych organizacjach skazany na zesłanie w głąb imperium. Przed powstaniem listopadowym wyjechał do Paryża, gdzie związany był z tzw. Wielką Emigracją, ludźmi, którzy starali się działać na rzecz wolnej Polski. Pomnik został odsłonięty w stulecie urodzin poety.
W którym roku zatem się urodził?

By uroczystość odsłonięcia nie przemieniła się patriotyczną manifestację, odbyła się w asyście policji i wojska. Zakazano przemówień, a w wydarzeniu mogły wziąć udział jedynie osoby z biletami wstępu.

Kolejna zagadka związana jest z pałacem, przed którym stoi pomnik z ilustracji poniżej.

Myślę, że poznajesz ten pałac.
Rozwiąż następne zadania.

Zagadka nr 16
Pałac w XIX wieku służył namiestnikom rosyjskim. Komu służy obecnie?

Na pomniku jest polski bohater z czasów francuskiego cesarza z zagadki nr 11.
Nazywa się....

Jeden z warszawskich mostów jest nazwany na jego cześć.

W tym miejscu w 1915 roku, jeszcze przed odzyskaniem niepodległości, polscy żołnierze z batalionu warszawskiego wystawili wartę.
Do jakiej organizacji należał ten batalion?

Ile miał lat Chopin, kiedy tu występował?